

Francesc Irla Cot

Nascut a Puigcerdà, Irla va arrelar a Solsona i es va convertir en un dels banquers de referència obligada. L'altre gran home de banca (o millor dit, de caixa) ha estat Màrius Coromines

El banquer Irla

Com Claustre Vilalta, mestressa de la casa Aguilar, el senyor Irla també sap quina cosa és recuperar per a l'habitabilitat una casa que dona fora i dintre de les muralles de la ciutat. La seva casa és veïna, precisament, de ca l'Aguilar.

Francesc Irla Cot va néixer fa 71 anys a la vila de Puigcerdà. Amb 16 anys complerts, Irla va entrar d'aprenent («aspirant, en deien llavors») a la banca Arnús, de Puigcerdà, i en va sortir el 1.950 per venir a dirigir la sucursal que el Banc Central tenia a la plaça Major de Solsona.

Bon coneixedor de la banca, el senyor Irla explica que en aquesta oficina de la plaça es va obrir el primer establiment bancari modern a Solsona, sota el nom del Banc de Terrassa, primer, i sota el nom de Banca Arnús, després.

Aquesta moderna arrencada de la banca a Solsona no treu que abans del segle XX a la ciutat es donés la figura del corresponsal de

banca o la figura també típica del banquer particular. La usura és antiga com d'altres arts poc o molt exemplars.

En fi, que una fusió va posar la Banca Arnús dins el Banc Central i ja teniu un solter Francesc Irla camí de Solsona, on faria família i carrera llarga.

Quan ell va arribar, al banc Central hi treballaven els senyors Bonany, Cuadrench, Calvo, Mosella i Barrera. Els dos primers es van jubilar i la resta van seguir treballant amb el nou flamant director.

Ara que ja està jubilat, convido el senyor Irla a raonar la tan típica sentència que diu que a Solsona i comarca s'hi amaguen molts i molts diners.

«Jo crec que els dipòsits actuals de les entitats bancàries de Solsona superen de bon tros els deu mil milions de pessetes. El Solsonès no és tan ric com d'altres zones industrials, però aquí la gent té la virtut de l'estalvi».

Amb el banc Central, a Solsona hi ha dues entitats de rànquia solera: la Caixa de Catalunya

Dalt, empleats del Banc Central a Solsona

Posen per a la càmera: Muedra, Ramonet, Irla, Mosella, Muntada, Pérez

A sota, la típica sala del Banc Central

La fusta brillant, la catifa, el rellotge i el calendari, el mostrador i la finestreta..., tot allí feia olor de banc

i la Caixa de Pensions i Estalvis.

«La Caixa de Catalunya ha estat la més forta a Solsona», apunta el senyor Irla, «perquè va tenir l'encert de comptar amb una persona decisiva que coneixia molt la comarca i que comptava amb la confiança de la gent. Aquest home, que va captar molts dipòsits, és Màrius Coromines, jubilat fa anys, el qual ha tingut un fill que també ha estat delegat, en Joan, i que també ja està jubilat».

El paper de Coromines va ser tan important que els responsables de les altres oficines de caixes i bancs a Solsona estaven supeditats al que ell feia, segons explica Irla.

«De fet, em sembla recordar que allí pels anys 50–60, tret de la zona de Barcelona, la sucursal de Solsona de la Caixa de Catalunya era la més important de l'entitat».

«Ara, probablement», apunta Francesc Irla, «la Caixa de Catalunya i la Caixa de Pensions tenen un repartiment de protagonisme molt més

equilibrat».

En l'època d'Irla, les caixes s'enduien el gruix de moviments, i els bancs es dedicaven a un paper secundari, dedicats a tasques, «com és ara la negociació de lletres», que les caixes deixaven per fer.

Des del Central, Irla va viure el boom econòmic dels 60, i el 1.969 se'n va anar; uns anys abans que els terroristes italians de les Brigades Roges fumessin un sust (i un atracament) al director Cardona i als seus empleats.

Va anar a obrir la sucursal que el Banc de Madrid va plantar davant la catedral a instàncies de Joaquim Viola que, abans de morir víctima d'un atemptat, havia estat alcalde de Barcelona i registrador (i protector reconegut) de Solsona.

El 1.980, Francesc Irla es va deixar tornar a temptar, i llavors va obrir, també com a director, la sucursal de Caixa de Manresa. Allí va treballar durant anys fins que es va jubilar.